

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323011038
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4323011038.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a sudcov JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin prevádzacstva podľa § 356 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného A. B., proti uzneseniu Okresného súdu Levice sp. zn. 2Pp/49/2023 zo dňa 22.02.2024, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 18.04.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) o podmienenej prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody, uloženého mu uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/27/2021 zo dňa 28.09.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To/61/2021 zo dňa 01.06.2022, v trvaní 2 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa uviedol, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon dvoch tretín uloženého trestu, pričom ale iba čiastočne splnil materiálne podmienky. Podľa názoru súdu I. stupňa odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním počas doterajšieho výkonu trestu čiastočne preukázal polepšenie, poukazujúc na hodnotenie riaditeľa ústavu, z ktorého vyplýva, že stanovené ciele programu sa plnia vo všetkých oblastiach priebežne. Konštatoval, že riziko recidívy trestnej činnosti u odsúdeného je stredné a resocializačná prognóza je menej priaznivá, z čoho vyplýva, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na prepustenie. Získanie troch disciplinárnych odmien svedčí o tom, že odsúdený je schopný rešpektovať určité pravidlá a správať sa podľa spoločenských noriem a zákonov, plniť si svoje povinnosti, ak je pod dohľadom štátnych orgánov. Podotkol, že správanie sa odsúdeného vo výkone trestu v súlade s ústavným poriadkom je znakom toho, že v prípade neustálej kontroly je odsúdený schopný dodržiavať normy správania sa. Zdôraznil, že jeho predchádzajúci život je okolnosťou, ktorá má podstatný vplyv na záver o tom, či možno očakávať, že na slobode bude viesť riadny život. Argumentoval, že odsúdený má zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode, v minulosti bol opakovane súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť. V registri trestov má 14 záznamov, z toho v 9 prípadoch pre trestný čin krádeže. Opakovane vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, bola mu daná možnosť preukázať polepšenie aj prostredníctvom inštitútu podmienenej odkladu výkonu trestu, no odsúdený túto možnosť nevyužil, tzn. neosvedčil sa v skúšobnej dobe. Podotkol, že doterajší výkon trestu odňatia slobody so zohľadnením sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti v prejednávanej veci nemôže viesť k odôvodnenému a rozumnému záveru, podľa ktorého je v súčasnosti možné od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z vykonaných listinných dôkazov nevyplývala žiadna záruka istoty zamestnania sa odsúdeného, predchádzajúci

zamestnávateľ by síce nemal výhrady k jeho zamestnaniu, v súčasnosti však nemá voľné pracovné miesta. Zároveň konštatoval k vyjadreniam rodinných príslušníkov o ochote pomôcť odsúdenému po jeho prepustení, že boli v jeho živote aj v čase, kedy opakovane páchal úmyselnú trestnú činnosť, no napriek tomu ho táto skutočnosť od páchania trestnej činnosti neodradila a vyhodnotil, že do budúcnosti by rodinní príslušníci odsúdeného nemuseli byť tak silným faktorom, aby ho odradili počas jeho pobytu na slobode od páchania trestnej činnosti. Za preukázané považoval súd I. stupňa, že neobstojí pôvodná argumentácia odsúdeného o priateľke, s ktorou si mienil založiť rodinu, čo malo byť garantom jeho vedenia riadneho života v prípade podmieneného prepustenia. Ich spoločný vzťah je ukončený a nepokračuje, čo platilo už v čase podania jeho žiadosti o podmienené prepustenie. Predchádzajúca izolácia odsúdeného od spoločnosti spočívajúca vo výkone trestu, nemala doposiaľ na neho dostatočný preventívny a výchovný účinok. V závere uviedol, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že povedie riadny život v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia a nebude pokračovať v trestnej činnosti. Na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody. Súd I. stupňa preto žiadosť odsúdeného zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu.

Obhajca v písomných dôvodoch sťažnosti namietal, že súd I. stupňa neposudzoval všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil a prostredie, v ktorom by po prípadnom prepustení z výkonu trestu naďalej žil. Súd subjektívne vyhodnotil účasť jeho rodiny pri začlenení sa do riadneho života po prepustení. Argumentácia, že v minulosti rodina odsúdenému nepomohla a nezabránila v páchaní trestnej činnosti je nulitná a nepodložená dôveryhodnou argumentáciou. Nepopieral, že odsúdený sa už v minulosti dopustil viackrát spáchania trestnej činnosti, za tieto jeho prešľapy bol však potrestaný a tresty si riadne vykonal. Poukázal na snahu odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody vyvíjať činnosť a správať sa tak, aby mal šancu a možnosť byť po uplynutí zákonnej lehoty podmienené prepustený na slobodu. Argumentoval, že súd I. stupňa mohol odsúdeného prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu a zabezpečiť nad ním dohľad štátneho orgánu vo forme dohľadu probačného úradníka s potrebnými obmedzeniami. Súd I. stupňa mohol určiť dlhšiu skúšobnú dobu, v ktorej by bol odsúdený kontrolovaný štátnym orgánom. V prípade, ak by odsúdený predsa len v skúšobnej dobe recidivoval, vrátil by sa vykonať zvyšok trestu odňatia slobody. Domnieval sa, že u odsúdeného sú splnené zákonom ustanovené podmienky na podmienené prepustenie a to formálne ako aj materiálne. Pokiaľ ide o splnenie materiálnych podmienok, poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 53/08. Zdôraznil, že odsúdený sa v budúcnosti vyvaruje protiprávnym konaním a bude viesť život riadneho človeka. Garantom tohto tvrdenia bude jeho rodina, ktorá je jeho zázemím a oporou. Vo výkone trestu si odsúdený svoje povinnosti plní, správa sa úctivo, je aktívny, pracuje a chce viesť život riadneho občana, nebude už páchať trestnú činnosť. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody bolo na požadovanej úrovni, adaptačné ani vzťahové problémy neboli zaznamenané. Odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania a bol odporučený na podmienené prepustenie. Nestotožnil sa so závermi súdu I. stupňa, že odsúdený nepreukázal polepšenie vo výkone trestu.

Navrhol, aby nariadený súd zrušil napadnuté uznesenie, odsúdeného podmienené prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, uložil mu skúšobnú dobu a probačný dohľad s obmedzeniami podľa úvahy súdu.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/27/2021 zo dňa 28.09.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To/61/2021 zo dňa 01.06.2022. Lehotu k podmiennečnému prepusteniu z výkonu uloženého trestu mal odsúdený splnenú dňa 18.09.2023 a predpokladaný koniec trestu pripadá na deň 18.05.2024.

V danom prípade súd I. stupňa po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia, ktorým zamietol žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, doplnil dokazovanie v intenciách uznesenia nadriadeného súdu sp. zn. 2Tos/88/2023 zo dňa 10.01.2024.

Nadriadený súd po preskúmaní výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním pomernej časti uloženého trestu (dvoch tretín) v intenciách § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák.

Jednoznačne bolo preukázané, že odsúdený splnil aj jednu z materiálnych podmienok a to, že svojím správaním sa a plnením povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania vo všetkých oblastiach priebežne. Jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni, plní príkazy a nariadenia príslušníkov zboru. Aktuálne je zaradený na pracovisku priemyselného charakteru, kde je jeho pracovná morálka na dobrej úrovni. Disciplinárne odmenený bol trikrát, a to dňa 16.05.2023, 03.08.2023 a dňa 10.10.2023 v súvislosti so vzorným plnením pracovných povinností nebol disciplinárne potrestaný. Na základe uvedených skutočností možno konštatovať splnenie jednej z materiálnych podmienok a to, že vo výkone trestu preukázal polepšenie.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený, musia byť splnené obe materiálne podmienky, t.j. musí byť splnená aj druhá z materiálnych podmienok, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Táto druhá materiálna podmienka, aj podľa názoru nadriadeného súdu, nebola splnená. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na podrobné dôvody, uvedené v odôvodnení uznesenia súdu I. stupňa, z ktorého vyplýva, že odsúdený bol v minulosti 14-krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť, pričom boli mu ukladané aj nepodmienečné tresty odňatia slobody. Aj resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá a to s poukazom na opakované páchanie trestnej činnosti, pričom riziko resocializačnej prognózy je stredné, tak ako vyplýva z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS.

Neboli preukázané tvrdenia odsúdeného po doplnení dokazovania súdom I. stupňa, že má vytvorené také podmienky na vedenie riadneho života, o ktoré opieral svoju žiadosť o podmiennečné prepustenie, keďže už v čase podania žiadosti bol jeho partnerský vzťah s C. C. ukončený, čím sa zmenila aj adresa pobytu, na ktorej sa mal v prípade podmiennečného prepustenia zdržiavať a jeho predchádzajúci zamestnávateľ D. C., a.s. nemá voľné pracovné miesta.

Zároveň nemožno vyhodnotiť ako dostatočnú záruku k tomu, že odsúdený povedie v budúcnosti riadny život, písomné vyhlásenia príbuzných odsúdeného, teda jeho netere E. F. a brata G. H., ktorí deklarovali snahu pomôcť odsúdenému, pokiaľ ide o ubytovanie a hľadanie zamestnania v prípade jeho podmiennečného prepustenia. Správne konštatoval I. stupňa v tomto smere, že na pomoc zo strany rodinných príslušníkov poukazuje odsúdený až po tom, čo sa nepotvrdili jeho tvrdenia o živote s partnerkou. Skutočnosť, že mu je ponúkaná zo strany rodiny pomoc po jeho prepustení na slobodu, znamená uľahčenie pri zaradení sa do spoločnosti po vykonaní trestu odňatia slobody, čo je jednoznačne pozitívne, avšak neznamená to automaticky, že odsúdený má vytvorené podmienky na to, aby bolo možné konštatovať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Krajský súd dodáva, že inštitút podmienečného prepustenia je inštitútom mimoriadnym, ktorý je možné využiť a aplikovať len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Odsúdený nemá automaticky nárok na podmienečné prepustenie. Zmyslom podmienečného prepustenia nie je to, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmienečné prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Ako však vyplýva z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, práve táto resocializačná prognóza je menej priaznivá a preto bude potrebné, aby na splnenie účelu trestu vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

S poukazom na uvedené skutočnosti, i s prihliadnutím na hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, krajský súd dospel k záveru, že bude potrebné, aby na odsúdeného naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a je nevyhnutné, aby si vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím, aby tak mohol uložený trest naplniť svoj výchovný a preventívny účel.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.